

Kristiansands-barnehagen

Årsplan

2023/24

Wergelandsveien Barnehage

”SMÅ STEG FOR KLODEN”

Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet

Fastsatt av samarbeidsutvalget (14.september 2023)

Innhold

Vår barnehage	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Overganger innad i barnehagen.....	4
Overgang barnehage – SFO og skole.....	4
Barnehagens årsplan	5
Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge.....	6
Hovedsatsingsområde	6
Samarbeid.....	8
Foreldresamarbeid	9
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest.....	9
Lek og læring i barnehagen	9
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	10
Omsorg og dannning	11
Kommunikasjon og språk	12
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	12
Bærekraftig utvikling	14
Livsmestring og helse	15
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø	15
Vurdering og veien videre	16

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi tenker er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Presentasjon av barnehagen

Wergelandsveien Barnehage

Wergelandsveien 25, 4616

KRISTIANSAND

415 59 122/ 454 88 341

wergelandsveienbarnehage@gmail.com

www.wergelandsveienbarnehage.no

Wergelandsveien barnehage er en liten barnehage med kun 1 avdeling. Vi har en aldersblandet gruppe med barn i alderen 1-6 år.

Barnehagen ligger på Grim med nærhet til skog og hav samt byen med alt det innebærer av muligheter.

Barnehagen vår skal være et sted hvor foreldre kan levere sine barn i visshet om at de blir ivaretatt på best mulig måte. Mens foreldrene gjør en innsats for samfunnet, står vi klare til å aktivisere barna i trygge omgivelser. Men barnehagen vår er noe mer enn dette. I barnehagen vår er alle foreldre eiere av barnehagen, og man har således et ekstra ansvar for å være en aktiv deltaker (f.eks ved å sitte i barnehagens styre, delta med det man kan for å holde barnehagens kostnader nede, vise interesse for de ansatte o.s.v)

Det at man er medeier i barnehagen innebærer at man kan se på barnehagen som sin (f.eks ved å være med på beslutningssiden i større grad, ta seg en kopp kaffe når man føler for det m.m.)

De ansatte i barnehagen jobber aktivt for å danne et tett nettverk rundt barna før de begynner på skolen. Vi arrangerer fester, foreldremøter og andre sammenkomster hvor barn og foreldre kan bli kjent med hverandre. Dette bruker vi gjerne helger og kvelder til –Alt til barnas beste. Vi ønsker å være en arena hvor foreldrene kan bli kjent med hverandre og danne vennskapsbånd på tvers av kjønn, alder, hudfarge, religiøs overbevisning og andre forskjeller.

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Wergelandsveien barnehage er en liten barnehage hvor alle barna går sammen i en aldersblandet gruppe. Det er 3 eller 4 voksne på jobb hver dag sammen med barna.

Når et nytt barn eller flere nye barn skal begynne i barnehagen, pleier vi å fordele ansvaret mellom de voksne for hvem som tar imot hvert enkelt barn. Da får barnet først mulighet til å bli kjent med en voksen, for siden å treffe andre barn og voksne. Vi pleier også å gjøre det slik at de som skal begynne, har en dag hver som er oppstartsdagen. Slik får vi god tid til hvert enkelt barn.

Siden barnehagen er liten, tar det som regel ikke så lang tid før barnet har truffet alle store og små.

Vi anbefaler foreldrene å bruke god tid i barnehagen i oppstartsfasen. Det vil variere fra barn til barn hvor lang tid det tar før barna er trygge på oss voksne og på plassen.

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

Siden alle barna går i samme gruppe fra de begynner i barnehagen frem til skolestart, er ikke dette en utfordring hos oss.

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet rutiner for dette samarbeidet. Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og

god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

I Wergelandsveien barnehage har alle barna førskoletrening siste året før de skal begynne på skolen. De skoleforberedende aktivitetene har vi 1 gang i uka. Noen ganger har vi felles førskoletrening med andre barnehager i nærmiljøet, slik at barna skal bli kjent med flere som de kan treffe igjen på skolen. I førskoletreningen forbereder vi oss på det de skal lære på skolen. Vi blir kjent med skoleveien, trafikkregler, vi øver på selvstendighet og sosial kompetanse. Mestring av grunnleggende ferdigheter som blyantgrep, skrive og leseretning, bruk av saks o.s.v er også en del av opplegget.

I forbindelse med overgang til skolen er det allerede i november tid for å vurdere om barnet har behov for spesiell tilrettelegging/ ekstratimer når de begynner på skolen. Dersom det vurderes at barnet vil ha behov for ekstra hjelp, vil foresatte og ansatte inviteres til møte på skolen i løpet av mars.

Innskrivingen på skolen skal skje i desember / januar + at det på denne tiden blir mulig å søke om plass på SFO. Foreldrene vil bli kontaktet direkte av skolen, og søknaden til SFO gjøres på nettet.

Innen 1. Mai fylles det ut et skjema om hvert enkelt barn som skal begynne på skolen. Dette gjør styrer i barnehagen i samarbeid med foreldrene. Styrer sender skjemaet til den skolen det gjelder. Skjemaet inneholder informasjon om barnets sterke og svake sider, og annen informasjon skolen bør ha før barnet begynner.

Førskolebarna blir hvert år sammen med barnehagen invitert til førskoledag på nærskolen/e (Solholmen/ Krossen). Da besøker de SFO, og blir kjent med omgivelsene på skolen. Dersom barna ikke skal gå på nærskolen, kan det kanskje avtales et besøk der de skal gå.

Når vi leker i gymsalen på Solholmen skole, oppholder vi oss i området litt før og etter for om mulig å treffe ” gamle kjente” eller bli kjent med noen på skolen.

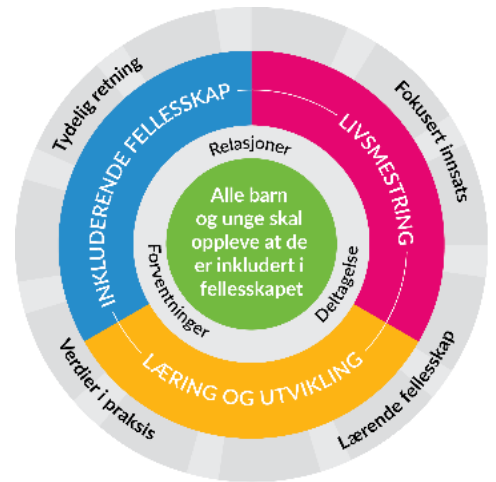
Barnehagens årsplan

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Denne skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammepåplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et brukbart arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere

barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av Kristiansand kommunes strategiplan for oppvekst. Rammeverket skal legge føringer for alt arbeid i barn og familie, barnehager og skole. Det gir tydelig retning gjennom formålet, «Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet». Det sier noe om hva som skal prege møtet mellom mennesker, om *relasjoner*, *forventninger* og *deltakelse*. Videre peker det på tre fokusområder i oppvekst, *livsmestring*, *inkluderende fellesskap* og *læring og utvikling*. Den ytterste sirkelen peker på prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet i en lærende organisasjon, som barnehagen er. *Lærende fellesskap*, *Verdier i praksis*, *Tydelig retning* og *Fokusert innsats*. Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Kjerneverdiene i rammeverket er:

Likeverd - Medvirkning - Anerkjennelse

Alle barn og unge:

- **har en absolutt verdi**
- **vil når de kan**
- **finner mening og deltar**
- **har noe å tilføre fellesskapet**

Hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår:

”SMÅ STEG FOR KLODEN”

Temaet ble aktuelt da de ansatte observerte at noen av barna var veldig fascinerte og interesserte i småkryp. Det er fint å ta fatt i det barna er opptatt av.

Andre barn i gruppa kom med uttalelser om at de ville trække på småkryp, at foreldre ikke likte snegler og at de selv var redde for insekter.

Vi voksne i barnehagen vil gjerne jobbe for å gi barna et godt forhold til alle skapninger vi deler kloden vår med. Vi tror at barna gjennom kunnskap om småkryp og positive opplevelser i møte med dem, på sikt vil lære seg å verne om og samarbeide med våre små naboer.

I forrige barnehageår jobbet vi med temaet ” Fra fjord og jord til bord”. Vi opparbeidet da en kjøkkenhage hvor vi plantet masse forskjellig. Nå vil vi studere alt det som lever i og rundt det vi har i pallekarmene. Vi vil også utvide vårt oppdagelsesfelt etter hvert som det blir naturlig. Det er mange spennende naturområder i nærheten...

Vi tror dette er et tema som kan fenge alle barna fra 1-6 år.

Vi ønsker å få miljøbevissthet inn som er naturlig tankegang. Det er vårt håp at dette året vil bidra til en livslang oppdagelsesreise i naturen som vi alle er en del av og gi en større forståelse for betydningen av å bevare den.

Det er vårt ønske at ansatte, barn og foreldre sammen skal drive småkrypprosjektet videre og komme med innspill til hva det kan innbære.

Året vil deles inn i bolker hvor vi tar for oss ca. et småkryp i ca.en måned. Hvordan fremdriften blir, vurderes ut fra barnas interesse. Vi ansatte har laget oss en liten skisse over hvordan vi ser for oss inndelingen av året. Det er godt mulig dette endrer seg ettersom tiden går.

August –Bli kjent med hverandre og miljøet i barnehagen

September - Skrukketroll/munkelus

Oktober - Meitemark

November - Svart skogsnegl (andre snegler?)

Desember - Juleforberedelser

Januar - Marihøne

Februar - Edderkopp

Mars - Humle

April - Rumpetroll

Mai- Tusenbein

Juni- Maur

Når barnehageåret er omme, ønsker vi å kunne se oss tilbake og si at ;

- Voksne og barn har hatt varierte, spennende og lærerike opplevelser sammen i naturen.
- Vi har fått økt kunnskap hos barn og voksne, som har fått en positiv effekt på hvordan vi behandler småkryp vi treffer på vår vei. Barna ser at småkrypene er hjelperne våre og at vi mennesker er avhengige av at småkrypene stiller på jobb.
- Barna har lært om hvordan vi er avhengige av småkrypene til pollinering, nedbrytning og jorddannelse, til å være mat for andre dyr, holde skadelige organismer i sjakk, spre frø og inspirere oss med sine lure løsninger.
- Økt kunnskap har ført til at barna kommer hjem og påvirker foreldre, søsken, besteforeldre og andre til å tenke mer på småkrypene og miljøet.

SMÅKRYP ER NATURENS SMÅ TANNHJUL
SOM FÅR VERDEN TIL Å TIKKE OG GÅ

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og

læring i
barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp

om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til et læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til lek og læring:

- Leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv. Vi skal gi tid, plass og inspirasjon til lek i barnehagen.
- Vi skal gjennom leken utforske hvordan vi kan være med på å ta vare på småkrypene som vi deler verden med.
- Personalet er tilstedeværende i barnas lek, veileder, tilrettelegger og utvider. De voksne skal fungere som støttende stillas når barna øver på å løse konflikter i leken.
- De ansatte bytter på å ha ansvar for praktiske oppgaver i barnehagen, slik at det alltid er noen som får lov til å være tilgjengelig for lek og delta i barnas lekeunivers.

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta. Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til demokrati og medvirkning:

- Vi tar barnas initiativ, og bygger videre på det.
- Vi ønsker å legge til rette for at barna tar selvstendige valg gjennom barnehagehverdagen, både i lek og rutiner.

- Vi har barnemøter, hvor barn kommer med innspill til hva vi skal gjøre den neste måneden.
- Vi har barnesamtaler en gang i året, slik at det enkelte barns stemme blir hørt.
- Vi lytter til barna, observerer og er tilstedeværende voksne som støtter barna i deltakelse i lek.
- Vi lager et sett med regler sammen med barna, for hvordan vi vil ha det på tur, ved måltider og hvordan vi kan løse konflikter.
- Vi deler gruppa på tvers av vennskap, alder og interesser og legger til rette for felles opplevelse som fører til gruppetilhørighet og utvikling av individet.
- De ansatte er sammen på personalmøte en gang i måneden. Her planlegger vi og evaluerer arbeidet i barnehagen. Vi har jevnlig en runde om barnas trivsel og utvikling.
- Barna får komme med innspill på hva vi skal spise i barnehagen, pålegg, frukt, grønt etc.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til omsorg og danning:

- Legge til rette for at barna opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Sørge for at alle barn blir sett og inkludert slik at de lærer og utvikler seg ut fra egne forutsetninger.
- Møte barna med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler. Hva skjer dersom vi ikke tar vare på småkrypene?
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som noe positivt.
- Anerkjenn barna som individer med tanker, følelser og intensjoner, og støtte barnas forsøk på å skape mening i den verden de er del av.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til kommunikasjon og språk:

- Møte med ulike språk, språkformer og dialekter.
- Leke med språk gjennom improvisasjoner, estetisk opplevelse og refleksjon.
- Ved språkvansker kartlegger vi disse nøye via for eksempel TRAS, og jobber innenfor områder som er utfordrende så langt vår faglige kompetanse strekker til.
- Vi legger vekt på tidlig innsats, slik at vi oppdager vanskene på et tidligst mulig stadium.
- Inkludering av alle barna i språkstimulerende aktiviteter.
- Vi stimulerer til et språklig rikt miljø ved å legge opp til mye kommunikasjon på flere nivå. Det er mange ord og begreper som skal læres i forbindelse med temaet vårt, og nye erfaringer skaper rom for samtale og undring sammen med barna.

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi.

Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Vi valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til mangfold, likestilling og gjensidig respekt:

- Vi har fokus på likestilling. Alle har like muligheter til å bli sett, hørt og blir oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.
- Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Dette er med på å motvirke diskriminering.
- Synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.
- Synliggjøre mangfoldet gjennom rollelek. De voksne er bevisste på sine holdninger til kjønnsstereotyper. For eksempel bruke ord som brannkonstabel i stedet for brannmann.
- Vi er bevisste på valg av litteratur.

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen.

Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til bærekraftig utvikling:

- I barnehagen har vi fokus på å kildesortere avfallet vi produserer.
- Vi arbeider med våre holdninger når det gjelder å ta vare på naturen gjennom gode opplevelser i naturen.
- Vi benytter oss av skogsområdet i nærmiljøet og vekker dermed interesse, undring og nysgjerrighet for naturen og det som lever der..
- Vi lager næringsrik jord av matavfall ved å bruke kompostbenge og bokashibøtte.
- Vi har god kontroll på innkjøp. Vi ønsker å begrense matsvinn ved å bruke opp det vi har og ikke sløse.
- Vi har vår egen kjøkkenhage der barna er en aktiv del av prosessen.
- Vi vil bevisstgjøre barna på hvilken rolle småkrypene spiller i det store bildet.
- Vi har fokus på dyreplageri → hvordan har dyr det når vi velger å...?
- De voksne leser seg opp på småkryp i forbindelse med årets tema.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

- Vi støtter barna i å sette egne grenser, og samtidig kjenne igjen og forstå andres.
- Vi tilrettelegger for at dagen skal gi god vekslning mellom aktivitet og ro. Vi ser på barnas ulike behov og tilpasser oss til dette.
- Vi støtter barna i å meste motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres grenser.
- Vi ser det enkelte barn, og tar barnets perspektiv.
- Vi serverer sunn og næringsrik mat til alle måltider i barnehagen.
- Vi jobber med "matmot". Det handler om å ha mot nok til å håndtere og smake på nye og ukjente ting- våge å eksperimentere med mat.

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

- De ansatte har jevnlig kontakt med barnas foreldre om barnas trivsel.
- De ansatte lytter og tar på alvor uttalelser fra og adferd hos barn.
- En gang i året (rett etter nyttår) har vi barnesamtale med et og et barn om deres trivsel i barnehagen. Svarene fra barna brukes av de ansatte til en stadig forbedring av det psykososiale miljøet.
- I Wergelandsveien barnehage er de ansatte tett på og i lek med barna for å hjelpe og veilede dem i å formulere egne ønsker, sette grenser for seg selv og andre og for å gi bistand når barna skal løse konflikter.
- De voksne lar alle involverte i konflikter mellom barn komme til orde. De voksne lar barna komme med forslag til hvordan konflikter kan løses.
- På personalmøte en gang i måneden, har de ansatte en gjennomgang av hvert enkelt barns utvikling og trivsel. Dersom de ansatte opplever at et barn ikke har et godt og trygt barnehagemiljø, settes tiltak i verk.
- Dersom foreldre tar kontakt på grunn av bekymring rundt barnets trivsel, følges saksgang i "veileder for trygt og godt barnehagemiljø" utarbeidet av Kristiansand kommune.
- De ansatte veileder hverandre hvis de ser at kolleger gjør ting som fører til at barn/voksne i barnehagen ikke har det bra.

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av valgt område for utvikling/hovedsatsningsområde.

Når barnehagen gjennom året jobber med refleksjon over egen praksis, bidrar dette til egenvurdering. Vi tar utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen punkter for refleksjon over egen praksis innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- Hver måned har de ansatte et personalmøte etter arbeidstid.
- Det er fem hele planleggingsdager i løpet av et år. På disse møtedagene vil også vurdering av pedagogisk praksis være et punkt
- Alle ansatte er med på alle personalmøter og planleggingsdager
- På personalmøter er alle de ansatte med i PA (pedagogisk analyse)- gruppearbeidet. Siden vi er en liten enhet, er også styrer med.